

14.10.2013

Kj/2

§ 1074

**V 23.10.2013, Helsingin vesihuollon kehittämissuunnitelma
2013–2022 ja toiminta-alue 2014**

HEL 2013-003073 T 14 04 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen hyväksyä Helsingin vesihuollon kehittämissuunnitelman 2013–2022 ja toiminta-alueen 2014 liitteenä olevan luonnoksen mukaisena.

Samalla kaupunginvaltuusto päättäneen, että Helsingin vesihuollon kehittämissuunnitelman ja vesihuoltolaitosten toiminta-alueet sekä niitä koskevat päivitykset hyväksyy jatkossa kaupunginhallitus.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Atte Malmström, konsernilakimies, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kehittämissuunnitelmaluonnos
- 2 Kehittämissuunnitelman liitteet
- 3 Tiivistelmä_suomi
- 4 Tiivistelmä_ruotsi
- 5 Espoon kaupungin lausunto
- 6 Kauniaisten kaupungin lausunto
- 7 Sipoon kunnan lausunto
- 8 Vantaan kaupungin ennakkolausunto
- 9 Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymän lausunto
- 10 Ely-keskuksen lausunto
- 11 HSYn lausunto
- 12 Villingin vesiosuuskunnan lausunto
- 13 Villingin Vesiosuuskunnan lausunnon liite
- 14 Skatanniemen tilanomistajien ja asukkaiden lausunto ja mielipide
- 15 Skatanniemen tilanomistajien ja asukkaiden lausunto ja mielipide_täydennys 19.6.2013

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto
Liite 1
Liite 2

14.10.2013

Kj/2

HSY	Liite 3 Liite 1 Liite 2 Liite 3
Espoon kaupunki	Liite 1 Liite 2 Liite 3
Kauniaisten kaupunki	Liite 1 Liite 2 Liite 3
Vantaan kaupunki	Liite 1 Liite 2 Liite 3
Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymä Villingin vesiosuuskunta	Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 1 Liite 2 Liite 3
Skatanniemen tilanomistajat ja asukkaat	Liite 1 Liite 2 Liite 3
Sipoon kunta	Liite 1 Liite 2 Liite 3

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäne hyväksyä Helsingin vesihuollon kehittämissuunnitelman 2013–2022 ja toiminta-alueen 2014 liitteenä olevan luonnoksen mukaisena.

Samalla kaupunginvaltuusto päättäne, että Helsingin vesihuollon kehittämissuunnitelman ja vesihuoltolaitosten toiminta-alueet sekä niitä koskevat päivitykset hyväksyy jatkossa kaupunginhallitus.

Tiivistelmä

Helsingin vesihuollon kehittämissuunnitelma on laadittu samanaikaisesti Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän ("HSY") muiden jäsenkaupunkien (Espoo, Kauniainen ja Vantaa) kehittämissuunnitelmien kanssa. Samalla laadittiin myös kaupunkien ja HSY:n yhteistyönä pääkaupunkiseudun seudullinen vesihuollon kehittämissuunnitelma, joka kattaa vesihuoltopalvelut jokaisen HSY-jäsenkaupungin alueella.

Helsingin kehittämissuunnitelmassa on keskitytty yhdyskuntarakenteen kehittämisen aiheuttamien muutostarpeiden sekä nykyisten verkostojen ulkopuolella olevien vesihuollon tarpeessa olevien alueiden tunnistamiseen. Suunnitelman tavoitteena on luoda mahdollisimman hyvä pohja maankäytön sekä vesihuollon jatkosuunnittelulle ja siten tukea kaupunkien ja seudun yhdyskuntarakenteen sekä vesihuollon kehittämistä seuraavan vuosikymmenen aikana.

Esittelijä

Vesihuoltolain (119/2001) 5 §:n mukaan kunnan tulee yhteistyössä alueensa vesihuoltolaitosten kanssa laatia ja pitää ajan tasalla alueensa kattava vesihuollon kehittämissuunnitelma. Suunnitelmaa laatiessaan kunnan tulee olla riittävässä yhteistyössä myös muiden kuntien kanssa.

Vesihuoltolain mukaan kunta hyväksyy alueellaan toimivalle vesihuoltolaitokselle toiminta-alueen tai tarvittaessa muuttaa hyväksytyä toiminta-aluetta. Toiminta-alueen tulee kattaa alueet ”joilla kiinteistöjen liittäminen vesijohtoon tai viemäriin on tarpeen asutuksen taikka vesihuollon kannalta asutukseen rinnastuvan elinkeino- ja vapaa-ajantoiminnan määrän tai laadun vuoksi”. Vesihuoltolain perusteluiden mukaan myös vesihuoltolaitoksiksi luokiteltaville vesiosuuskunnille on vahvistettava toiminta-alue. Ennen vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen hyväksymistä valvontaviranomaiselta on pyydettävä esityksestä lausunto. Vesihuoltolain tarkoittamia valvontaviranomaisia ovat Helsingin kaupungin osalta Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä Helsingin ympäristölautakunta.

Vesihuollon kehittämissuunnitelma ei ole sitova oikeusvaikutteiden asiakirja vaan tavoitteellinen suunnitelma, jossa esitetään kaupungin vesihuollon kehittämisen suuntaviivat, laajuus ja periaatteet.

Ensimmäinen Helsingin kaupungin vesihuollon kehittämissuunnitelma valmistui vuonna 2004 ja silloisen Helsingin Veden toiminta-alue hyväksyttiin. Sitten Helsingin, Espoon, Kauniaisten ja Vantaan vesihuoltolaitokset ovat yhdistyneet Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymä HSY:ksi ja myös Helsingin kaupunki on maantieteellisesti laajentunut, joten vesihuollon kehittämissuunnitelman ja toiminta-alueen päivittäminen tulivat ajankohtaiseksi.

Helsingin vesihuollon kehittämissuunnitelma on laadittu pääosin vuoden 2012 aikana samanaikaisesti seudullisen, sekä Espoon, Kauniaisten ja Vantaan kaupunkikohtaisten vesihuollon kehittämissuunnitelmien kanssa. Tavoitteena on ollut laatia koko pääkaupunkiseudun kattavat samansisältöiset ja laajuiset suunnitelmat, jotka mahdollisimman hyvin palvelisivat kaupunkien ja seudun

yhdyskuntarakenteen ja vesihuollon kehittymistä seuraavan vuosikymmenen aikana.

Helsingin vesihuollon kehittämissuunnitelmassa on keskitytty yhdyskuntarakenteen kehittämisen aiheuttamien muutostarpeiden sekä nykyisten verkostojen ulkopuolella olevien vesihuollon tarpeessa olevien alueiden tunnistamiseen. Tarkoitus on ollut luoda mahdollisimman hyvä pohja maankäytön ja vesihuollon jatkosuunnittelulle, jotta vesihuollon tarpeessa olevat alueet saadaan toiminta-alueiden piiriin ja vesihuoltolaitoksilla olisi edellytykset tehdä pitkän tähtäimen suunnittelua laadukkaiden ja toimintavarmojen vesihuoltopalveluiden tuottamiseksi toiminta-alueillaan.

Kehittämissuunnitelmassa ei ole tarkasteltu erikseen vesihuollon teknisiä ratkaisuja, kapasiteettien riittävyyttä, mitoituksia tms. Ne tarkastellaan tarkemmin vesihuoltolaitosten omissa strategisissa suunnitelmissa. Kehittämissuunnitelmassa ei ole myöskään käsitelty hulevesien hallintaa. Hulevesien hallinnan periaatteet, tavoitteet ja tärkeimmät toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi on esitetty vuonna 2008 valmistuneessa Helsingin kaupungin hulevesistrategiassa. Käynnissä oleva vesihuoltolain uudistus saattaa vaikuttaa mm. hulevesiviemäröinnin järjestämisvastuisiin, mikä on otettava tarpeen mukaan huomioon kehittämissuunnitelmaa päivitettäessä.

Östersundom on vesihuollon järjestämisen kannalta tärkein kohde kehittämissuunnitelman tarkastelujänteellä. Alueen maankäytön suunnittelun ja vesihuollon perustietojen hankinnan keskeneräisyydestä johtuen kehittämissuunnitelmassa annetaan lähinnä vain jatkosuunnittelua koskevia ohjeita.

Kehittämissuunnitelman laatimisen yhteydessä on myös tehty esitys alueiksi, joille vesihuoltolaitosten toiminta-alueet laajenisivat seuraavaksi vuonna 2014. Tuolla aikajänteellä toiminta-alueen laajentuminen painottuu yksittäisille uusille asemakaava-alueille. Lähes koko kaupungin rakennuskanta on nykyisellä toiminta-alueella.

Helsingin kaupungin vesihuollon kehittämissuunnitelman laadinnasta on vastannut työryhmä, jossa ovat olleet mukana kaupungin edustajien lisäksi myös Helsingin Seudun Ympäristöpalvelut kuntayhtymän (HSY) ja konsultin edustajat.

Suunnittelua ohjaavaan työryhmään kuuluivat seuraavat henkilöt:

***** toimistopäällikkö, kaupunkisuunnitteluvirasto,

14.10.2013

Kj/2

***** toimistopäällikkö, kiinteistövirasto,
***** kehityspäällikkö, rakennusvirasto,
***** diplomi-insinööri, kaupunkisuunnitteluvirasto,
***** ympäristötarkastaja, ympäristökeskus ja
***** kehittämispäällikkö, talous- ja suunnittelukeskus.

HSY:n edustajina työryhmässä olivat talous- ja hallintoyksikön päällikkö
*****

kaupunkilähtöisen suunnittelun päällikkö *****

sekä alueinsinööri *****

Konsulttina työssä toimi Pöyry Finland Oy, projektipäällikkönä *****

maankäytön suunnittelun asiantuntijana *****

suunnittelijoina *****

sekä paikkatietoasiantuntijana *****

Saapuneet lausunnot

Helsingin vesihuollon kehittämissuunnitelmasta 2013–2022 annetut lausunnot ovat nähtävissä lautakuntien osalta asian päätöshistoriassa ja kaupungin ulkopuolisten lausunnonantajien osalta esityslistan liitteenä. Alla on nostettu esiin lausuntoihin sisältyneitä vesihuollon kehittämissuunnitelman ja toiminta-alueen hyväksymisen kannalta keskeisiä muutosesityksiä.

Ympäristölautakunta on ympäristönsuojeluviranomaisena kaupunginhallitukselle antamassaan lausunnossa puoltanut kehittämissuunnitelmassa esitetyn toiminta-alueen hyväksymistä sillä muutoksella, että Kallahdenniemi (vesiosuuskunnan alue) liitetään toiminta-alueeseen vuoteen 2016 mennessä.

Ympäristölautakunta toteaa lausunnossaan, että Kallahdenniemen asemakaava on vahvistettu. Kallahdenniemi kuuluu tärkeään III-luokan pohjavesialueeseen ja sen ympäristön vesialue on Natura-alueita. Lisäksi niemellä on useita suojelukohteita. Ehdotuksessa uusiksi Helsingin kaupungin ympäristönsuojelumääräyksiksi, alue on nimetty

tehostetun jätevesien käsittelyn alueeksi. Näistä syistä johtuen Kallahdenniemen vakituksessa asuinkäytössä oleva pientaloalue tulisi liittää HSY- vesihuollon toiminta-alueeseen vuoteen 2016 mennessä ja rakentaa alueelle jätevesiviemäri.

Esittelijä toteaa ympäristölautakunnan lausuntoon liittyen, että Kallahdenniemen alue kuuluu kehittämissuunnitelmassa vesihuollon selvitysalueeseen. Pyrkimyksenä on liittää alue HSY:n toiminta-alueeseen, kunhan tarpeelliset selvitykset on tehty ja toiminta-alueen muuttamista koskevat vesihuoltolain menettelylliset edellytykset täytetty (valvontaviranomaisen lausunto, kiinteistöjen omistajille ja haltijoille tilaisuus tulla kuulluksi). HSY:n toiminta-alueita tarkastellaan ja päivitetään vuosittain toiminta- ja taloussuunnitelman vahvistamisen yhteydessä.

Skatanniemen tilanomistajien ja asukkaiden nimissä on lähetetty lausunto sekä lausunnon täydennys luonnoksesta Helsingin vesihuollon kehittämissuunnitelmaksi 2013–2022 ja toiminta-alueeksi 2014. Lausunnoissa esitetään, että vesilaitoksen (HSY) toiminta-alueita laajennetaan vesihuollon kehittämissuunnitelma- ja toiminta-alueuunnoksessa mahdollisimman pikaisesti (2014–2015) koskemaan asemakaavoitettua Skatanniemen omakotialuetta ja tarpeellisin osin kaupungin omia runsaassa yleisessä käytössä olevia kiinteistöjä ja tiloja (Skatantila ja Luontotalo) Uutelan alueella.

Esittelijä toteaa Skatanniemen tilanomistajien ja asukkaiden nimissä lähetettyyn täydennettyyn lausuntoon liittyen, että osia Uutelan alueesta on jo merkitty kehittämissuunnitelmassa vesihuollon selvitysalueiksi. Uutelan (erityisesti Skatanniemen alue) liittäminen HSY:n toiminta-alueeseen on tarkoituksenmukaista sen jälkeen, kun liittämisen edellyttämät selvitykset on tehty. Alueen liittäminen HSY:n toiminta-alueeseen on mahdollista vuosittain toiminta-alueen tarkastelun ja päivittämisen yhteydessä.

Villingin vesiosuuskunta on lähettänyt lausunnon kaupunginhallitukselle, jossa todetaan, että vesiosuuskunnan käsityksen mukaan koko Villingin saari tulisi merkitä Villingin vesiosuuskunnan toiminta-alueeksi. Lisäksi vesihuollon järjestäminen Kallahden suunnasta mahdollistaisi lausunnon mukaan myös Villingin liittämisen tähän suuntaan, jolloin toimintavarmuus paranisi.

Esittelijä toteaa Villingin vesiosuuskunnan nimissä lähetettyyn lausuntoon liittyen, että Villingin saari kuuluu kehittämissuunnitelmassa vesihuollon toiminta-alueeseen. Villingin saari on koillisosaa lukuun ottamatta merkitty suunnitelmaan vesiosuuskunnan toiminta-alueeksi. Villingin vesiosuuskunta on lisäksi tehnyt erillisen hakemuksen Helsingin kaupungille vesiosuuskunnan toiminta-alueen

hyväksymiseksi käsittämään Villingin saaren alue. Toiminta-alueen hyväksymistä koskeva hakemus käsitellään vesihuollon kehittämissuunnitelman hyväksymisen jälkeen erillisenä asiana kaupunginhallituksessa tähän päätökseen sisältyvän valtuutuspäätöksen nojalla.

Kaupunginhallitus toteaa, että mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy sille nyt tehdyn esityksen, niin kaupunginhallitus tulee täytäntöönpanon yhteydessä

- kehottamaan vesihuollon kehittämissuunnitelman 2013–2022 vastuutahona toiminutta kaupunkisuunnitteluvirastoa (teknistaloudellinen toimisto) huolehtimaan Helsingin vesihuollon kehittämissuunnitelman ja vesihuoltolaitosten toiminta-alueiden hyväksymiseen ja päivittämiseen liittyvästä valmistelusta yhteistyössä ympäristökeskuksen, kiinteistöviraston, rakennusviraston sekä talous- ja suunnittelukeskuksen kanssa.
- kehottamaan Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymää ottamaan toiminta- ja taloussuunnitelmaa vuosille 2015–2017 valmistellessaan huomioon ympäristölautakunnan lausunnon ja Kallahdenniemen alueen (erityisesti vesiosuuskunnan alue) liittämisen toiminta-alueeseen vuoteen 2016 mennessä.
- kehottamaan Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymää ottamaan toiminta- ja taloussuunnitelmaa vuosille 2015–2017 valmistellessaan huomioon Utelan alueen (erityisesti Skatanniemen alue) liittämisen toiminta-alueeseen vuoteen 2016 mennessä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Atte Malmström, konsernilakimies, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kehittämissuunnitelmaluonnos
- 2 Kehittämissuunnitelman liitteet
- 3 Tiivistelmä_suomi
- 4 Tiivistelmä_ruotsi
- 5 Espoon kaupungin lausunto
- 6 Kauniaisten kaupungin lausunto
- 7 Sipoon kunnan lausunto
- 8 Vantaan kaupungin ennakkolausunto
- 9 Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymän lausunto
- 10 Ely-keskuksen lausunto
- 11 HSYn lausunto

14.10.2013

Kj/2

- 12 Villingin vesiosuuskunnan lausunto
13 Villingin Vesiosuuskunnan lausunnon liite
14 Skatanniemen tilanomistajien ja asukkaiden lausunto ja mielipide
15 Skatanniemen tilanomistajien ja asukkaiden lausunto ja mielipide_täydennys 19.6.2013

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	Kunnallisvalitus, valtuusto Liite 1 Liite 2 Liite 3
HSY	Liite 1 Liite 2 Liite 3
Espoon kaupunki	Liite 1 Liite 2 Liite 3
Kauniaisten kaupunki	Liite 1 Liite 2 Liite 3
Vantaan kaupunki	Liite 1 Liite 2 Liite 3
Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymä	Liite 1 Liite 2 Liite 3
Villingin vesiosuuskunta	Liite 1 Liite 2 Liite 3
Skatanniemen tilanomistajat ja asukkaat	Liite 1 Liite 2 Liite 3
Sipoon kunta	Liite 1 Liite 2 Liite 3

Tiedoksi

KSV
KV
HKR
Taske
Ympäristökeskus
Liikuntavirasto

14.10.2013

Kj/2

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 04.04.2013 § 160

HEL 2013-003073 T 14 04 00

Päätös

Lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kunnalla on vesihuoltolain mukaan velvollisuus laatia ja pitää ajan tasalla vesihuollon kehittämissuunnitelma yhteistyössä alueensa vesihuoltolaitosten kanssa.

Lautakunta pitää vesihuollon kehittämissuunnitelman valmistumista hyvänä, sillä kaupungin kasvun välttämättömänä edellytyksenä on, että uusien alueiden asukkaille ja yrityksille turvataan tarvittavat vesihuoltopalvelut. Vesihuollon kehittämissuunnitelman päivittäminen varmistaa, että kaupungin runsaat kaavoitus- ja rakentamiskohteet sekä -aikataulut seuraavilta kymmeneltä vuodelta siirtyvät vesihuoltolaitosten toimintasuunnitelmiin.

Östersundomiin kaavaillun noin 70 000 asukkaan uuden kaupunkialueen vesihuoltojärjestelyt tarkentuvat aikanaan, kun alueen yleispiirteisen maankäytön suunnittelun lähtökohdat vakiintuvat ja yleis- ja asemakaavoitus etenevät.

Hyvin tärkeätä olisi kuitenkin jo nyt selvittää, mitä vaatimuksia suuri väestönkasvu asettaa erityisesti Viikinmäen jätevedenpuhdistamon kapasiteetin riittävyydelle. Lautakunta pitää tärkeänä, että HSY pikaisesti selvittää Viikinmäen jätevedenpuhdistamon kapasiteettimahdollisuudet ja mahdollisen pääkaupunkiseudun itäosiin tai -puolelle sijoittuvan uuden puhdistamon edellytykset, toiminta-alueen laajennusedellytykset Itä-Uudellamaalla, kapasiteettitarpeen ja missä vaiheessa puhdistamon toteuttaminen olisi ajankohtaista.

Vesihuollon kehittämissuunnitelmassa rannikko- ja saaristoalueille esitetyt toiminta-alueen laajennukset on tarpeellista toteuttaa ja niihin on osoitettava riittävät määrärahat. Järjestetty vesihuolto on tarpeellista myös näillä alueilla laadukkaiden toimintojen turvaamiseksi ja meriympäristön suojelemiseksi.

Vesihuoltolain mukaan kunta hyväksyy vesihuoltolaitoksille toiminta-alueet. Vesihuollon kehittämissuunnitelman yhteydessä laadittiin myös seuraavaa toiminta-aluepäätöstä varten luonnoskartta. Vuoden 2014 kartta osoittaa, että suurin osa uusista rakentamisalueista on jo nykyisin Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän HSY:n toiminta-alueen sisällä.

14.10.2013

Kj/2

HSY rajasi hulevesiviemäröinnin ja sammutusvesijärjestelmän kehittämissuunnitelman ulkopuolelle. Lautakunta pitää tärkeänä, että nämä yhdyskuntarakenteen kehittämisen kannalta tärkeät järjestelmät jatkossa otetaan vesihuollon kehittämisen kiinteiksi osa-alueiksi. Etenkin sammutusvesijärjestelmän puutteet haittaavat paikoin uusien toimitilojen rakentamista.

Esittelijä

osastopäällikkö
Juhani Tuuttila

Lisätiedot

Peter Haaparinne, toimistopäällikkö, puhelin: 310 31864
peter.haaparinne(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 26.03.2013 § 137

HEL 2013-003073 T 14 04 00

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin vesihuollon kehittämissuunnitelma 2013–2022 keskittyy yhdyskuntarakenteen kehittämisen aiheuttamien muutostarpeiden ja nykyisten verkostojen ulkopuolella sijaitsevien, vesihuollon tarpeessa olevien alueiden tunnistamiseen. Kehittämissuunnitelma yhdessä toiminta-alesuunnitelman kanssa luo hyvän pohjan maankäytön ja vesihuollon jatkosuunnittelulle, jotta vesihuollon tarpeessa olevat alueet saadaan toiminta-alueen piiriin. Kehittämissuunnitelma antaa edellytykset tehdä pitkän tähtäimen suunnittelua laadukkaiden ja toimintavarmojen vesihuoltopalveluiden tuottamiseksi. Kehittämissuunnitelman tarkastelujakso on kymmenen vuotta ja suunnitelma laaditaan neljän vuoden välein.

Vesihuollon kehittämissuunnitelmassa on riittävällä tarkkuudella esitetty tämän hetken tiedon mukaiset, meneillään olevat ja tulevat kaavoitus- ja rakentamisalueet sekä toiminta-alueen ulkopuoliset kohteet, joissa on tarve tarkastella vesihuollon kehittämistä. Helsingin uusi yleiskaava valmistuu vuonna 2016. Seuraava Helsingin vesihuollon kehittämissuunnitelma valmistellaan heti seuraavana vuonna eli 2017. Tämä nyt lausunnonalla oleva suunnitelma muuttuu silloin melkoisesti, kun uuden yleiskaavan laadinnan tavoitteeksi asetetut, noin yhdeksän miljoonan kerrosneliömetrin laajuiset uudet rakentamisalueet ovat selvillä nykyisten kaavoitettavina tai rakentumassa olevien alueiden lisäksi.

Lähes koko Helsingin rakennuskanta kuuluu vesihuollon toiminta-alueeseen, joka on tämän työn aikana ensimmäistä kertaa esitetty myös karttana. Helsingin vesihuoltopalveluiden toimintavarmuutta parannetaan seuraavalla suunnittelukaudella lisäämällä runkojärjestelyjen kapasiteettia ja saneeraamalla olemassa olevia verkostoja. Vesihuollon rakentamisalueet painottuvat seuraavan vuosikymmenen aikana erityisesti uusille alueille eli Länsisatamaan, Kalasatamaan, Kruunuvuorenrantaan ja Kuninkaantammeen.

Helsingissä asuu suhteellisen vähän ihmisiä vesihuollon toiminta-alueen ulkopuolella. Vesihuollon kehittämistarpeet näillä alueilla johtuvat pääasiassa loma- ja virkistystoiminnasta. Vasikkasaaren rakennetaan verkostoyhteydet saaren kehittämisen tarpeiden mukaan. Kallahdenniemi, Itäinen saaristo, osia Uutelanniemestä, ja Seurasaaren eteläosa ovat vesihuollon osalta selvitysalueita, joiden vesihuoltotarpeet ja toteutustavat määritellään myöhemmin laadittavissa tarkemmissa selvityksissä.

Vesihuollon toiminta-aluekartassa (raportin liite 1) on esitetty toiminta-alueen laajentuminen ja kehittämissuunnitelman raportissa kohdassa 6.1 on nimetty kohteet, joille toiminta-alue laajenee vuonna 2014. Myös Reimarlan täydennysrakentamisalue on mainittu, mutta se puuttuu toiminta-aluekartasta. Raportin liitteestä 5 ilmenee, että Länsi-Reimarlan rakentamisen on arvioitu alkavan vuoden 2014 jälkeen. Tämän takia raportissa tulee mainita yksiselitteisemmin, että Reimarla ei kuulu vuoden 2014 toiminta-alueen laajennukseen.

Vesihuollon kehittämissuunnitelman kartassa (liite 4) on esitetty vesihuollon rakentamisalueet vuosina 2015–2022. Osalla näistä kohteista ei ole vielä valmiina yleis- tai osayleiskaavaa. Näin ollen kyseisillä suunnittelutarvealueilla ei ole vielä varmaa, tuleeko sinne vesihuollon kehittämistä vaativaa rakentamista. Esimerkiksi Östersundom on vesihuollon järjestämisen kannalta mittava ja tärkeä kohde kehittämissuunnitelman tarkastelujänteellä. Alueen maankäytön suunnittelun ja vesihuollon perustietojen hankinnan keskeneräisyydestä johtuen tässä kehittämissuunnitelmassa annetaan lähinnä alueen jatkosuunnittelua koskevia ohjeita.

19.03.2013 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Marko Jylhänlehto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38237
marko.jylhanlehto(a)hel.fi
Jenna Ikonen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38939
jenna.i.ikonen(a)hel.fi

14.10.2013

Kj/2

Anni Tirri, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38335
anni.tirri(a)hel.fi

Liikuntalautakunta 26.03.2013 § 67

HEL 2013-003073 T 14 04 00

Päätös

Lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kunnalla on vesihuoltolain mukaan velvollisuus laatia ja pitää ajan tasalla vesihuollon kehittämissuunnitelma yhteistyössä alueensa vesihuoltolaitosten kanssa. Kunta myös hyväksyy vesihuoltolaitosten toiminta-alueet.

Liikuntalautakunta pitää vesihuollon kehittämissuunnitelman valmistumista hyvänä, sillä kaupungin kasvun välttämättömänä edellytyksenä on, että uusien alueiden asukkaille ja yrityksille turvataan tarvittavat vesihuoltopalvelut.

Helsingin kaupungin liikuntaviraston hallinnassa on alueita vesihuollon kehittämissuunnitelman maa-alueilla. Suunnitelmassa on pyritty tunnistamaan niitä muutostarpeita ja nykyisten verkostojen ulkopuolella olevia alueita, joita yhdyskuntarakenteen muutos tulee seuraavan kymmenen vuoden aikana aikaansaamaan. Liikuntaviraston toiminta laajenee uusille alueille mm. Östersundomissa ja saaristossa, joilla ei ole aina asemakaavaa, joka edellyttää vesijohto- ja viemäriverkon rakentamisen vesihuoltolaitosten toimesta. Mustavuoren alueelle on suunniteltu uutta ratsastustallia, ja sen toteutuminen vaatii myös valmista vesihuoltoa ja viemärointiä. Tuomarinkylän kartanon alueen vesihuoltojärjestelmän rakentaminen on myös osoittautunut liikuntatoimen investointimäärärahoilla toteutettavaksi vaadittuna kokonaistaloudellisesti kohtuuttomaksi. Kuninkaantammen asuinalueen toteutus alkanee suunnitelmakaudella ja sinne on tarkoitus rakentaa liikuntaviraston kohteita, joille tulee luoda valmius vesihuoltoon.

Vesihuollon kehittämissuunnitelmassa rannikko- ja saaristoalueille esitetyt selvitykset on syytä toteuttaa. Järjestetty vesihuolto olisi tarpeellista myös näillä alueilla laadukkaiden toimintojen turvaamiseksi ja meriympäristön suojelemiseksi.

Östersundomin alueen vesihuollosta vastaa Sipoon vesihuoltolaitos ja Kallahdenniemellä vesihuollon järjestäminen on vesiosuuskunnan tehtävänä. Östersundomin asuin- ja toimitila-alueiden rakentaminen edellyttää, että vesihuollon runkojärjestelyt saadaan rakennettua ajoissa ja oikeassa järjestyksessä valmiiksi. Tässä yhteydessä tulee

huolehtia myös niiden alueiden vesihuollosta, joille liikuntatoimi rakentaa vesihuoltoa vaativia palveluja.

Liikuntatoimella on asemakaava-alueilla kohteita, joissa ei ole tontteja, vaan määritettyjä rakennusaloja -urheilu- ja virkistyspalvelualueita (VU), venesatama-alueita (LV) ja uimarantoja (VV). Tällöin vesihuoltojärjestelmiä ei vesilaitoksen toimesta tuoda alueen rajalle. Liikuntatoimi on vuosien kuluessa joutunut rakentamaan omalla kustannuksellaan vesihuoltojärjestelmiä useille uimarannoille mm. Kallahdenniemen pukusuojarakennukseen, Pihlajasaareen, Seurasaareen, Uunisaareen, Laajasalon uimarannalle, Munkkiniemen uimarannalle ja Pukinmäen uimarannalle. Viimeisin investointi tehtiin Hietarannan kahvila- ja pukuhuonerakennukseen vesijohto- ja viemäryönä ja se maksoi noin 350 000 euroa.

Liikuntaviraston merellisen osaston hoidossa on Sipoon puolella saaria, joihin tulee nykyisen ympäristölainsäädännön perusteella luoda kestävät vesihuoltojärjestelmät. Esimerkiksi Kaunissaarella on kaupunkilaisten käytössä laajat virkistysalueet, joilta puuttuu toistaiseksi vesijohto- ja viemäriverkosto. Sen rakentaminen meritse on kustannuksiltaan kallis. Ympäristön kannalta on hyvä samassa yhteydessä huolehtia myös muiden alueen asuin- ja vapaa-ajan käytössä olevien saarten vesihuoltolaitosten toiminnasta.

Kehittämissuunnitelmassa todetaan tosin, että Vasikkasaareen rakennetaan verkostoyhteydet saaren kehittämisen tarpeen mukaan. Kallahdenniemi, itäinen saaristo, osia Uutelanniemestä sekä Seurasaaren eteläosa ovat vesihuollon selvitysalueita, joiden toteutustavat määritetään myöhemmin tarkemmissa selvityksissä. Liikuntavirasto pitää näiden alueiden tärkeyttä luonteestaan huolimatta merkittävänä ja sillä on niillä omia palveluitaan. Koska merenpinnan nousu ja tulvat saattavat olla tulevaisuudessa riski myös vesihuollon kannalta, tulisi kehittämissuunnitelmassa olla maininta myös liikuntaviraston aroista alueista esimerkiksi Kallahdenniemellä ja saaristossa. Kallahdenniemen asemakaava antaa mahdollisuuden alueen liittämiseksi HSY:n toiminta-alueeseen ja siinä yhteydessä tulisi myös liikuntaviraston uimarannat ja saunat saada turvallisesti kunnallisen vesihuollon piiriin.

Helsingin vesihuollon kehittämissuunnitelma on laadittu samanaikaisesti seudullisen, sekä Espoon, Kauniaisten ja Vantaan kaupunkikohtaisten vesihuollon kehittämissuunnitelmien kanssa. Koska liikuntatoimella on alueita myös Espoon ja Vantaan puolella, on niissä muistettava vapaa-ajankohteiden merkitys ympäristölle. Kävijämäärät lisääntyvät liikuntaviraston ulkoilualueilla vuosittain ja tämän vuoksi ajanmukaiset vesihuoltojärjestelmät ovat luonnon kannalta tärkeitä. Vaikka nämä alueet ja niillä olevat kiinteistöt kuuluvat usein

14.10.2013

hajavesiasetuksen määräysten piiriin, on kokonaisuuden kannalta mielekästä ulottaa vesihuollon palvelut sinne, mihin ne kustannustehokkaasti suinkin voidaan tehdä.

Vesihuollon kehittämissuunnitelma linjaa, miten vesihuoltoa Helsingissä kehitetään seuraavan kymmenen vuoden aikana. Kehittämissuunnitelma ei ole sitova oikeusvaikutteinen asiakirja, vaan tavoitteellinen suunnitelma, jossa esitetään kaupungin vesihuollon kehittämisen periaatteet, suuntaviivat ja palveluiden toimittamisen laajuus.

Liikuntavirasto toteaa, että kehittämissuunnitelma on laadittu ansiokkaasti pysyvän ja suunnitteilla olevan asutuksen osalta. Suunnitelmaan tulisi kuitenkin lisätä haja-asutusalueiden ja niiden asemakaavoitettujen VU, LV ja VV -alueiden, joilta puuttuu tontit, ulkopuolelle jäävien kiinteistöjen vesihuollon järjestäminen niin, että niiden kustantaminen ei jäisi yksinomaan hallinnasta vastaavan hallintokunnan tehtäväksi.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Anssi Rauramo

Lisätiedot

Asko Rahikainen, hankesuunnittelija, puhelin: 310 87785

Kaupunkisuunnittelulautakunta 26.03.2013 § 94

HEL 2013-003073 T 14 04 00

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kunnalla on vesihuoltolain mukaan velvollisuus laatia ja pitää ajan tasalla vesihuollon kehittämissuunnitelma yhteistyössä alueensa vesihuoltolaitosten kanssa.

Kaupunkisuunnittelulautakunta pitää vesihuollon kehittämissuunnitelman valmistumista hyvänä, sillä kaupungin kasvun normaalina, mutta välttämättömänä edellytyksenä on se, että uusien alueiden asukkaille ja yrityksille turvataan tarvittavat vesihuoltopalvelut. Vesihuollon kehittämissuunnitelman päivittäminen varmistaa, että kaupungin runsaat kaavoitus- ja rakentamiskohteet ja -aikataulut seuraavilta kymmeneltä vuodelta siirtyvät vesihuoltolaitosten toimintasuunnitelmiin.

14.10.2013

Kj/2

Östersundomin vesihuoltojärjestelyt tarkentuvat aikanaan, kun alueen yleispiirteisen maankäytön suunnittelun lähtökohdat vakiintuvat, ja yleis- ja asemakaavoitus etenevät.

Hyvin tärkeätä olisi kuitenkin jo nyt selvittää, mitä vaatimuksia suuri väestönkasvu asettaa erityisesti Viikinmäen jätevedenpuhdistamon kapasiteetin riittävyydelle.

Vesihuollon kehittämissuunnitelmassa rannikko- ja saaristoalueille esitetyt selvitykset olisi tarpeellista toteuttaa. Järjestetty vesihuolto olisi tarpeellista myös näillä alueilla laadukkaiden toimintojen turvaamiseksi ja meriympäristön suojelemiseksi.

Vesihuoltolain mukaan kunta hyväksyy vesihuoltolaitoksille toiminta-alueet. Vesihuollon kehittämissuunnitelman yhteydessä laadittiin myös seuraavaa toiminta-aluepäätöstä varten luonnoskartta. Vuoden 2014 kartta osoittaa, että suurin osa uusista rakentamisalueista on jo nykyisin Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän HSY:n toiminta-alueen sisällä.

Esittelijä

vs. yleiskaavapäällikkö
Marja Piimies

Lisätiedot

Eija Kivilaakso, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37247
eija.kivilaakso(a)hel.fi
Jouni Kilpinen, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37251
jouni.kilpinen(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 19.03.2013 § 103

HEL 2013-003073 T 14 04 00

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle Helsingin vesihuollon kehittämissuunnitelmaluonnoksesta ja vesihuoltolaitoksen toiminta-alueuunnoksesta seuraavan lausunnon.

Ympäristölautakunta toteaa, että kehittämissuunnitelmassa on kattavasti esitetty keskeiset tulevat asuntorakentamiskohteet. Vesihuolto näillä alueilla toteutuu rakentamisaikataulujen mukaan normaalisti, eivätkä isot rakentamiskohteet ole vesihuollon kannalta ongelma-alueita. Östersundomin kohdalla tarvitaan vielä lisäselvityksiä, koska alueen kaavoitus on kesken. Östersundomin tilanne tulee

tarkemmin esille kehittämissuunnitelman päivitysvaiheessa neljän vuoden kuluttua.

Vesihuollon kannalta ongelmallisemmat alueet Helsingissä ovat suuren virkistyskäyttöpaineen alla olevat saaret ja ranta-alueet, joilla on vähän vakituista asutusta. Kaupungin tavoitteena on kehittää näiden alueiden virkistyskäyttöpalveluja, jotka olisivat kaikkien kaupunkilaisten saatavilla. Alueiden kehittäminen edellyttää usein keskitettyä vesihuoltoa, jotta hyvälaatuista talousvettä olisi riittävästi käytössä ja jätevesien käsittely olisi korkeatasoista ympäristönsuojelu ja terveydensuojelu huomioiden.

Vesihuollon kehittämissuunnitelmassa on nimetty ympäristökeskuksen tunnistamat ympäristönsuojelun kannalta tärkeät vesihuollon kehittämisen kohteet: Kallahdenniemi, Vartiosaari, Vasikkasaari, Villinki, Iso liluoto ja Maratontie. Näistä alueista verkostojen rakentamista vuoteen 2016 mennessä esitetään Vasikkasaareen ja Maratontielle. Kallahdenniemi, Villinki, Vartiosaari ja Iso liluoto on nimetty selvitysalueiksi, joiden vesihuolto ratkaistaan myöhemmin.

Ympäristölautakunta toteaa, että Vartiosaaren ja Itäisen saariston asemakaavojen laadinta on kesken, joten alueet voivat toistaiseksi olla vielä selvitysalueita. Sen sijaan Kallahdenniemen asemakaava on vahvistettu. Kallahdenniemi kuuluu tärkeään III-luokan pohjavesialueeseen ja sen ympäristön vesialue on Natura-alueita. Lisäksi niemellä on useita suojelukohteita. Ehdotuksessa uusiksi Helsingin kaupungin ympäristönsuojelumääräyksiksi, alue on nimetty tehostetun jätevesien käsittelyn alueeksi.

Ympäristölautakunta esittää edellä mainituista syistä johtuen, että Kallahdenniemen vakituksessa asuinkäytössä oleva pientaloalue liitetään HSY- vesihuollon toiminta-alueeseen vuoteen 2016 mennessä ja alueelle rakennetaan jätevesiviemäri.

Kyseinen alue oli jo vuoden 2004 kehittämissuunnitelman toimenpideohjelmassa kohde, joka tuli liittää vesihuoltolaitoksen toiminta-alueeseen alustavan toteutusaikataulun mukaan viimeistään vuonna 2007. Alueelle on tehty jo vesihuoltoselvitys vuonna 2001. Ns. hajajätevesiasetuksen mukaan kiinteistöjen jätevesien käsittelyn tulee täyttää asetuksen vaatimukset vuoteen 2016 mennessä, joten Kallahdenniemen asukkaiden tulee tietää viemäröinnistä ja liittymismahdollisuudesta hyvissä ajoin, ennenkuin kiinteistöt investoivat omiin kiinteistökohtaisiin järjestelmiinsä.

HSY varautuu monin tavoin toimintavarmuuden kehittämiseen ja muun muassa tulviin ja ilmastonmuutokseen varaudutaan. Vesihuollon

14.10.2013

Kj/2

toiminnan kannalta keskeiset riskit on tunnistettu. Ympäristösuojelun kannalta yksi keskeinen riski on sekaviemärintiverkoston ja pumppaamojen ylivuodot. Ympäristölautakunta toteaa, että sekaviemärintiverkoston saneeraukseen tulee kiinnittää enemmän huomiota ja saneerausten lisäämiseen tulee varautua HSY:n investointistrategiassa ja investointiohjelmassa nykyistä paremmin. Kehittämissuunnitelmassa esitetyn investointiohjelman hankelistassa vuosille 2013-2022 ei esitetty yhtään sekaviemärintiverkostoa koskevaa saneerauskohdetta.

Ympäristökeskus puoltaa esitetyn toiminta-alueen hyväksymistä vuodelle 2014 sekä toiminta-alueen hyväksymistä vuosille 2015-2022 sillä muutoksella, että Kallahdenniemi (vesiosuuskunnan alue) liitetään toiminta-alueeseen vuoteen 2016 mennessä.

Esittelijä

ympäristöpäällikkö
Pertti Forss

Lisätiedot

Paula Nurmi, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32005
paula.nurmi(a)hel.fi